

Sygn. akt SNO 45/12

UCHWAŁA

Dnia 15 listopada 2012 r.

Sąd Najwyższy - Sąd Dyscyplinarny w składzie:

SSN Józef Szewczyk (przewodniczący)

SSN Zbigniew Myszka (sprawozdawca)

SSN Kazimierz Zawada

Protokolant : Katarzyna Wojnicka

w sprawie

sędziego Sądu Rejonowego

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 15 listopada 2012 r.

zażalenia obrońcy obwinionej

na uchwałę Sądu Apelacyjnego - Sądu Dyscyplinarnego

z dnia 12 lipca 2012 r.,

w przedmiocie zawieszenia w czynnościach służbowych

sędziego Sądu Rejonowego i obniżenia wynagrodzenia

u c h w a l i ł:

utrzymać zaskarżoną uchwałę w mocy.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny- Sąd Dyscyplinarny /.../ po rozpoznaniu wniosku Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego dla Sądów Okręgu /.../ z dnia 1 czerwca 2012 r., uchwałą z dnia 12 lipca 2012 r. zawiesił w czynnościach służbowych sędziego Sądu Rejonowego oraz obniżył jej o 30% wysokość wynagrodzenia sędziego. W uzasadnieniu podjętej uchwały Sąd ten wskazał, że w stosunku do tego sędziego postanowieniem z dnia 31 maja 2012 r. zostało wszczęte postępowanie dyscyplinarne, w którym postawiono jej zarzut „popelnienia przewinienia dyscyplinarnego, określonego w art. 107 § 1 u.s.p., w postaci opisanej szczegółowo w postanowieniu z 31 maja 2012 roku”. Oceniając zasadność wniosku w „niniejszym postępowaniu wpadkowym”, Sąd ten uznał, że przedstawione przez

Rzecznika Dyscyplinarnego dowody „w wystarczającym stopniu uprawdopodobniają fakt popełnienia przez obwinioną zarzucanego jej przewinienia dyscyplinarnego”. Zaprzeczenie obwinionej „pozostaje w ewidentnej sprzeczności” z treścią zeznań trzech świadków i „nie eliminuje wysokiego stopnia prawdopodobieństwa popełnienia zarzucanego jej przewinienia, a jego „waga” uzasadnia „w dostatecznym stopniu potrzebę zawieszenia obwinionej w czynnościach służbowych na czas trwania postępowania dyscyplinarnego co do meritum”. Wobec orzeczenia zawieszenia obwinionej w czynnościach służbowych Sąd ten był zobligowany art. 129 § 3 u.s.p. do obniżenia jej wysokości wynagrodzenia na czas trwania zawieszenia. „Ustalając wysokość ograniczenia uposażenia o 30% Sąd uwzględnił odpowiednio stopień szkodliwości zarzucanego czynu, a z drugiej strony stan zdrowia obwinionej, a także długoletni staż pracy”.

W zażaleniu obrońca obwinionej zaskarżył w całości uchwałę Sądu Apelacyjnego Sądu Dyscyplinarnego „wydaną dnia 12 lipca 2012 r.”, zarzucając jej: 1/ „naruszenie prawa procesowego” art. 127 u.s.p. „mające mieć wpływ na treść rozstrzygnięcia poprzez sporządzenie uzasadnienia w sposób uniemożliwiający odniesienie się do motywów, jakimi kierował się sąd pierwszej instancji wydając zaskarżoną uchwałę wobec lakoniczności uzasadnienia, co uniemożliwia także przeprowadzenie kontroli instancyjnej zaskarżonej uchwały”, 2/ „naruszenie prawa materialnego 129 § 1 u.s.p. przez jego niewłaściwe zastosowanie polegające na przyjęciu, że wyłącznie waga zarzucanego obwinionej czynu uzasadnia zawieszenie jej w czynnościach służbowych oraz niewzięciu pod rozwagę innych okoliczności sprawy takich jak: wieloletnia nienaganna służba sędziego, zakres obowiązków, jakie na niej spoczywały w bieżącej pracy orzeczniczej przed podjęciem uchwały zawieszeniu w czynnościach, a także przed datą zarzucanego jej przewinienia, spektrum spraw, jakie były przydzielone do jej referatu, dotychczasowa postawa moralna i etyczna, które świadczą o braku potrzeby zawieszania obwinionej w czynnościach służbowych”, 3/ naruszenie art. 129 § 3 u.s.p. „poprzez jego zastosowanie będące skutkiem niewłaściwego zastosowania art. 129 § 1 u.s.p.” We wnioskach domagał się uchylenia zaskarżonej uchwały w całości i przekazania sprawy Sądowi Apelacyjnemu - Sądowi Dyscyplinarnemu do ponownego rozpoznania, ewentualnie uwzględnienia zażalenia, zmiany zaskarżonej uchwały „poprzez odmowę zawieszenia w czynnościach służbowych sędziego Sądu Rejonowego oraz obniżenia wynagrodzenia”.

Sąd Najwyższy - Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje:

Podniesiony w uzasadnieniu zażalenia zarzut sporządzenia wadliwego uzasadnienia zaskarżonej uchwały „w sposób uniemożliwiający odniesienie się” do jej motywów nie uniemożliwiało dokonania instancyjnej kontroli zaskarżonej uchwały w postępowaniu zażaleniowym. Wprawdzie uzasadnienie kontestowanego orzeczenia, które zawiesza obwinioną w wykonywaniu sędziowskich obowiązków służbowych oraz obniża o 30% jej wynagrodzenie sędziowskie jest istotnie nazbyt ogólnikowe i lakoniczne, ale nie w stopniu tak wadliwym, że uniemożliwiało „instancyjną” weryfikację zaskarżonej uchwały.

Zgodnie z art. 127 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r.- Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070 ze zm., powoływanej dalej jako p.u.s.p.), zapadające w toku postępowania dyscyplinarnego rozstrzygnięcia wymagają z urzędu uzasadnienia na piśmie. Ponieważ przepisy p.u.s.p. nie precyzują wymagań, które powinno spełniać uzasadnienie orzeczenia (uchwały) sądu dyscyplinarnego, przeto w tej nieuregulowanej sprawie - w rozumieniu art. 128 p.u.s.p. - stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania karnego, a w szczególności jego art. 424 § 1, wymagający wskazania faktów, które sąd uznał za udowodnione lub nie udowodnione, na jakich w tej mierze oparł się dowodach i dlaczego nie uznał dowodów przeciwnych, a ponadto wyjaśnienia podstawy prawnej orzeczenia, wraz z przytoczeniem okoliczności, które sąd miał na względzie przy wymiarze orzeczonych sankcji dyscyplinarnych. Takich ustawowych wymagań krytykowane przez wnoszącą zażalenie uzasadnienie zaskarżonej uchwały nie realizuje w zakresie oczekiwanym przez obwinioną. Równocześnie „wstrzeźliwość” tego krytykowanego uzasadnienia wynika z tego, że w postępowaniu o zawieszenie sędziego w czynnościach służbowych sąd dyscyplinarny nie może przesądzać ani rozstrzygać o zasadności zarzutów sformułowanych we wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, ale poddaje ocenie przesłanki wymagane do zawieszenia sędziego w czynnościach służbowych, pozostające w związku ze znacznym prawdopodobieństwem popełnienia zarzucanych obwinionej przewinień dyscyplinarnych. W tym zakresie uzasadnienie zaskarżonej uchwały nie wywołuje zasadniczych ani istotnych wątpliwości co do okoliczności i przesłanek, którymi kierował się Sąd dyscyplinarny pierwszej instancji orzekając zaskarżoną uchwałą o zawieszeniu obwinionej w czynnościach służbowych i obniżeniu jej wysokości wynagrodzenia. Za

zastosowaniem tych nadzwyczajnych środków ograniczenia kompetencji sędziowskich oraz płacowych uprawnień obwinionej przemawiały okoliczności, które mogą świadczyć o wysoce prawdopodobnym dopuszczeniu się przez obwinioną kwalifikowanych deliktów dyscyplinarnych, które zostały „opisane” w dostępnym materiale dowodowym. W sprawie obwinionej wielce prawdopodobne było: zniszczenie protokołu rozprawy w sprawie o wykroczenie drogowe, w którym miało być zawarte postanowienie o dopuszczeniu dowodu z opinii biegłego z zakresu ruchu drogowego oraz odroczeniu rozprawy, a następnie równie prawdopodobne „sfabrykowanie” protokołu fikcyjnej rozprawy, zamknięcie „przewodu sądowego” bez wysoce prawdopodobnego udziału stron, wydanie wyroku poza rozprawą i bez udziału stron, sporządzenie uzasadnienia tego wyroku bez wymaganego wniosku ukaranej za wykroczenie drogowe, oraz doręczenie jej tego orzeczenia wraz z uzasadnieniem, tyle że następnie jej apelacja została odrzucona „jako wniesiona po terminie”, który później został jej przywrócony. W poddanej ocenie sprawie o zawieszenie obwinionej w sprawowaniu urzędu sędziego oraz o obniżenie wynagrodzenia sędziowskiego występuje nagromadzenie tak istotnych deliktów dyscyplinarnych, których „waga”, tj. nasilenie szkodliwych i niedopuszczalnych wyżej wymienionych zachowań deliktowych, które wyniknęły z wysoce prawdopodobnej, oczywistej i rażącej obrazy przepisów prawa przez obwinioną, która w ten sposób uchybiła godności sprawowania urzędu sędziego, zagrożone jest surowymi sankcjami dyscyplinarnymi i uzasadnia nie tylko „dostatecznym”, ale w stopniu wysokim - zawieszenie obwinionej w wykonywaniu czynności służbowych i obniżenie jej wynagrodzenia do czasu wyjaśnienia wymienionych okoliczności w postępowaniach wszczętych w sprawie obwinionej, które ponadto mogą wyczerpywać znamiona umyślnego przestępstwa z art. 271 § 1 k.k.

Z informacji przekazanych na rozprawie przed Sądem Najwyższym-Sądem Dyscyplinarnym przez substytutę obrońcy obwinionej wynika, że w postępowaniu dyscyplinarnym została jej wymierzona surowa sankcja przeniesienia na inne miejsce służbowe w okręgu apelacji /.../.Wprawdzie orzeczenie to nie jest jeszcze prawomocne, ale nie może być ono pomijane przy weryfikacji kontestowanego zawieszenia obwinionej w czynnościach służbowych sędziego. Za utrzymaniem orzeczonego zawieszenia obwinionej w czynnościach służbowych sędziego przemawia dobro i interes wymiaru sprawiedliwości ze względu na negatywny

odbiór społeczny zarzucanych obwinionej deliktów dyscyplinarnych przez uczestników postępowania w sprawie o wykroczenie oraz protokolantkę sądową, którzy złożyli zgodne zeznania o tych okolicznościach po uprzedzeniu ich o odpowiedzialności karnej, grożącej za składanie fałszywych zeznań. Dlatego już *prima facie* nie wytrzymuje oraz nie wymaga dalszej krytyki odmienna wersja obrony obwinionej, która bez wniosku ukaranej za wykroczenie drogowe, sporządziła uzasadnienie „wyroku”, który prawdopodobnie został wydany bez udziału uczestników tego postępowania i poza rozprawą, także dlatego, że „zdenerwowanie” ukaranej za wykroczenie drogowe nie zawiera i nie stanowi wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku i o jego doręczenie w rozumieniu art. 35 § 1 k.p.w. Taka kwalifikacja została zawarta w dostępnym wyciągu z protokołu rozprawy apelacyjnej w sprawie o wykroczenie z dnia 13 kwietnia 2012 r. (k. 60), z którego wynika, że „nie wystąpiła sytuacja, która obligowałaby Sąd do doręczenia z urzędu (bez wniosku) odpisu wyroku stronom i - tym samym - rozpoczęcia biegu terminu do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie pisemnego uzasadnienia wyroku”, co doprowadziło do odrzucenia apelacji ukaranej za wykroczenie drogowe jako „wniesionej po terminie”.

Wprawdzie Sąd Najwyższy nie powinien poszukiwać, wyręczać ani zastępować Sądu dyscyplinarnego pierwszej instancji w należyтым wypełnianiu obowiązków jurysdykcyjnych, obejmujących sporządzenie uzasadnienia w sposób wymagany do poddania weryfikacji odwoławczej (zażaleniowej) zaskarżonej uchwały, ale wskazane wyżej, tj. możliwe do ustalenia okoliczności i argumenty uzupełniające uzasadnienie zaskarżonej uchwały, wykluczają zasadność zarzutów zażalenia, jakoby doszło do błędnego zastosowania art. 129 § 1 p.u.s.p., i w „konsekwencji” do błędnego zastosowania jego § 3. Przeciwnie, obniżenie o 30% wynagrodzenia sędziowskiego obwinionej, w sytuacji, w której rzecznik dyscyplinarny wnioskował o jego 50% zmniejszenie, a Sąd dyscyplinarny pierwszej instancji uwzględnił „stan zdrowia i długoletni staż pracy” wcześniej niekaranej obwinionej, które - w suwerennej ocenie tego Sądu - przemawiały za zastosowaniem łagodniejszego stopnia obligatoryjnego obniżenia wynagrodzenia sędziowskiego w okresie usprawiedliwionego opisanymi okolicznościami sprawy zawieszenia obwinionej w czynnościach służbowych.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy - Sąd Dyscyplinarny orzekł jak w sentencji.

